

Ügyszám: NAIH/2016/2501/7/J
Ügyintéző: dr. Hackspacher Andrea
Telefon: 391-1454
Hiv.szám: XX-JEFHÁT/93/2016
Ügyintézőjük: dr. Kurunczi Gábor

Dr. Molnár Zoltán
közigazgatási államtitkár részére

Igazságügyi Minisztérium

peter.laszlo.salgo@im.gov.hu
nandor.patkai@im.gov.hu

Tisztelt Államtitkár Úr!

A hivatkozott számú levelükben foglaltak az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény (Ákr.) és az EU általános adatvédelmi rendelete (a továbbiakban: Rendelet) részletes és elmélyült elemzését, összehasonlítását teszik szükségessé. Mindkét normaanyag komplex és nagy terjedelmű, ezért az elemzéshez és az összehasonlításhoz a jelenleg rendelkezésre állónál több idő szükséges. A Rendelet elfogadását követően a tagállami adatvédelmi hatóságok megkezdték a Rendelet alkalmazásával kapcsolatos teendők felmérését, valamint az egységes jogértelmezési keretek és az együttműködés részleteinek kimunkálását. A 29. cikk szerinti Munkacsoport két év múlva Európai Adatvédelmi Testületként folytatja munkáját, Hatóságunk a Munkacsoport munkájában is aktívan vesz részt. A Rendeletre való felkészülés keretében Uniós szinten számos konferenciát szerveznek, melyeken Hatóság munkatársai is részt vesznek. Az egyik ilyen konferencia helyszíne a jövő hónapban hazánk lesz. A Rendelettel kapcsolatban tehát egyelőre számos jogértelmezési és jogalkalmazási kérdés nyitott, ezért megértését kérem amiatt, mert jelenleg csak előzetes állásfoglalást áll módunkban adni.

Hivatkozott számú levelükben a Rendelet és a nemzeti jog viszonyáról írtakkal egyetértünk és Hatóságunk is azt tekinti a további jogi szabályozás kiindulópontjának, hogy a Rendelet egy olyan jogalkotási aktus, mely az EU egész területén közvetlenül és teljes egészében alkalmazandó. Mivel a Rendelet a jogforrások hierarchiájában megelőzi a tagállami törvényeket, így a Rendelettel ellentétes tagállami jogszabályi rendelkezés nem érvényesül.

A Rendelet deklarált célja a nemzeti hatóságok között a korábbinál szorosabb együttműködés, illetve a teljes harmonizáció megvalósítása. Ennek érdekében a Rendelet egységesen szabályozza a tagállami adatvédelmi hatóságok jogköreit, eljárását és együttműködését. A Rendelet a nemzeti jogrendszerek különbözőségeire tekintettel, a szabályozás kellő rugalmassága érdekében a következő (értelemszerűen az eljárási szabályokra is kiterjedő) szabályozási kereteket biztosítja a tagállami jogalkotás számára (Lásd: (8) preambulum bekezdés):

- A Rendeletben foglaltak pontosítása, ha a Rendelet előírja.
- A Rendeletben foglaltak korlátozása, ha a Rendelet lehetővé teszi.
- A Rendelet egyes elemeinek beépítése a nemzeti jogba, ha az a koherencia és az

érintettek jogai biztosításához szükséges.

Előzetes véleményünk szerint számos jogi problémát vet fel, ha a Rendelet előírásait az Ákr. keretei között kell érvényre juttatni. A már látható problémák közül a teljesség igénye nélkül az alábbiakra hívom fel a figyelmet:

➤ A hatáskör megosztásának kérdése

A Rendelet értelmében az adatvédelmi hatósági hatáskör csak részben marad nemzeti szinten, ugyanis a hatóságok közötti együttműködés szabályai, valamint a döntési jogkör európai adatvédelmi testületre való átruházása véleményünk szerint új helyzetet teremt, amely az Ákr. hatásköri szabályozási keretei között nem kezelhető.

➤ Az Ákr. és a Rendelet között fogalmi megfeleltetési problémák is észlelhetők.

Például Ákr.-ben szabályozott megkeresés és a Rendeletben szabályozott együttműködés tartalma is különbözik. Az egyablakos ügyintézés keretében a rendelet egy adatkezelővel szemben lefolytatandó eljárásban a hatóságokat vezető és érintett hatóságokra osztja. A vezető hatóság folytatja le érdemben a vizsgálatot az érintett hatóságok közreműködésével. Ez az eljárásrend a hatóságok olyan szintű együttműködését feltételezi, amire eddig nem volt példa. Tekintettel arra, hogy a hatóság nem kizárólag az általa lefolytatott vizsgálatokat vezeti, hanem közreműködő hatóságként aktív részese egy másik tagállam hatósága által lefolytatott vizsgálatnak.

A vezető hatóság kérheti a többi érintett felügyelő hatóságtól, hogy információt bocsásson a rendelkezésére, vagy kérésre vizsgálatot folytasson le. Függetlenül tehát attól, hogy nem a magyar hatóság a vezető felügyelő hatóság egy ügyben.

A Rendelet különbséget tesz a fő felügyeleti hatóság és a felügyeleti hatóságok feladata és hatásköre között, ennek nincs megfelelője az Ákr.-ben.

A Rendelet többek között bevezeti, az un. adatvédelmi hatásvizsgálat intézményét is. Az adatvédelmi hatásvizsgálat a Rendelet értelmében úgy zajlik majd, hogy az adatkezelőnek – amennyiben az adatkezelés valószínűsíthetően nagy kockázattal jár az egyének jogaira és szabadságaira nézve – az adatkezelést megelőzően hatásvizsgálatot kell végeznie arra vonatkozóan, hogy a tervezett adatkezelési műveletek hogyan érintik a személyes adatok védelmét. Amennyiben a hatásvizsgálat eredménye azt jelzi, hogy az adatkezelés valószínűleg nagy kockázattal jár, úgy az adatkezelő köteles a hatósággal konzultálni. Ezen bejelentések felülvizsgálata a felügyeleti hatóságok kötelező feladata lesz. Ilyen típusú eljárás az Ákr.-ben nem szerepel.

A fogalmi megfeleltetés elvégzését követően lehetne felmérni, hogy a Rendelet szabályai kiegészíthetők-e az Ákr. szabályaival.

➤ Az Ákr. határidő rendszere, a bevezetni kívánt bruttó határidőkeret nem egyeztethető össze a Rendeletben szabályozott eljárásokkal.

Ugyanis a magyar felügyeleti hatóság eljárásának kimenetele, mind tartalmát, mind az eljárási határidők megtartását illetően más tagállamok felügyeleti hatóságainak eljárásaitól fog függeni. Például a magyar felügyeleti hatóság a hozzá beérkezett panaszról értesíti a fő felügyeleti hatóságot. A fő felügyeleti hatóságnak három héten belül dönt arról, hogy eljár-e az ügyben, ha úgy dönt, hogy nem jár el, akkor a tájékoztató felügyeleti hatóság jár el.

Emellett megjegyzendő az is, hogy az Ákr. napokban megállapított határidőkeretet tartalmaz, míg a Rendelet gyakran az „ésszerű határidőn belül” meghatározást használ. Ez az Ákr.-ben szereplő összes olyan további szabály alkalmazását felülírná, ami a határidővel kapcsolatos, pl. kártérítés, jogorvoslat, határidő számítása.

Eltérőek továbbá az Ákr. és a Rendelet hatásköri és illetékességi szabályai is.

A Rendelet szerint minden olyan adatkezelő esetén eljárás kezdeményezhető, aki az uniós területén tevékenységi hellyel rendelkezik, vagy akinek az adatkezeléssel érintett tevékenysége az unióban tartózkodó érintettre irányul, függetlenül attól, hogy a szolgáltatásért ellenértéket kell-e fizetni. Szintén kiterjed majd az új uniós szabályozás hatálya az olyan tevékenységekre, amely Európában tartózkodók magatartásának megfigyelésére irányul. Ez a szabályozás területi szinten jelentős mértékben megnyitja a hatóságok ellenőrzési lehetőségeit, hiszen az eljárás megindításához nem szükséges az adatkezelő európai letelepedettsége (extra territoriális hatály).

- Alapelveket, alapvető szabályokat érintő problémák pl. a nyelvhasználat terén. Az Ákr. 20. § (1) bekezdésében felsorolt, a magyar nyelvtől eltérő nyelvhasználatot lehetővé tevő eljárások között a közös műveletek nem szerepelnek.

A teljes harmonizáció a hatóságok szoros együttműködését, kölcsönös segítségnyújtását, közös vizsgálatok lefolytatását követeli meg, amely feltételezi egy közös munkanyelv meglétét. Ez várhatóan az angol nyelv lesz (a többi nyelv várhatóan csak kiegészítő szerepet fog betölteni).

A leírtakra tekintettel fenn kívánom tartani a lehetőséget arra, hogy a törvényelőkészítés későbbi fázisában további észrevételeket és javaslatokat fűzzek az Ákr. és az Kp. tervezetéhez.

A jogszabály-előkészítés folyamatában a Hatóság készséggel áll rendelkezésre!

Budapest, 2016. április „26.”.

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalyi Attila
elnök
egyetemi tanár